

DARPHANE VE DAMGA MATBAASI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
DÖNER SERMAYESİNİN İŞLETİLMESİNE İLİŞKİN
YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM
Başlangıç Hükümleri

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü döner sermayesinin işletilmesi ile ilgili her türlü idari ve mali işlemlerin yürütülmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik; 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 117 nci maddesinin altıncı fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Bakan: Hazine ve Maliye Bakanını,
 - b) Bakanlık: Hazine ve Maliye Bakanlığını,
 - c) Döner Sermaye: Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü Döner Sermayesini,
 - ç) Genel Müdür: Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürünü,
 - d) Genel Müdürlük: Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğünü,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Sermaye, Gelir, Gider, Kâr ve Zarar

Sermaye

MADDE 4- (1) Genel Müdürlüğe döner sermaye faaliyetlerini yerine getirmesi amacıyla 150.000.000 (Yüz elli milyon) Türk Lirası sermaye tahsis edilmiştir. Gerektiğinde bu tutar, 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 117 nci maddesinin birinci fıkrası hükmü uyarınca artırılabilir.

Sermaye kaynakları

MADDE 5- (1) Döner sermaye;

- a) Bakanlık bütçesine konulacak ödeneklerden,
 - b) Hazinece yapılacak aynî yardımlardan,
 - c) Döner sermaye faaliyetlerinden elde edilen gelir ile yıllık kârlardan,
 - ç) Bağış ve yardımlardan,
 - d) Kıymetli madenlerin değerlemesinden doğan farklardan,
- oluşur.

(2) Döner sermayeden elde edilen ve her yıl sonunda kullanılmayan gelir, tahsis olunan sermayeye ulaşıncaya kadar döner sermayeye eklenir. Genel Müdürlük döner sermayesi tarafından kıymetli madenlerin değerlemesinden doğan farklardan Bakan tarafından belirlenecek tutar, ilgili mevzuatı gereği hesaplanması gereken Hazine payı ve diğer kurum payları ile hesap dönemi sonunda aktarılacak tutarların hesabında dikkate alınmaz. Ödenmiş sermaye tutarı tahsis edilen sermaye tutarına ulaşıncaya kadar elde edilen dönem sonu kârları ödenmemiş sermayesine mahsup edilir. Ödenmiş sermaye tutarı tahsis edilen sermaye tutarına ulaştıktan sonra elde edilen kârlar hesap dönemini izleyen Mayıs ayının sonuna kadar genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere ilgili muhasebe birimine yatırılır. Zamanında yatırılmayan kârlar ilgililerden 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil edilir.

(3) Bağış ve yardımlar ile kıymetli madenlerin değerlemesinden doğan farklar, tahsis edilen sermaye ile sınırlı olmaksızın mevcut sermayeye eklenir.

Gelirler

MADDE 6- (1) Döner sermaye gelirleri;

- a) Üretilen ve satılan mal ile verilen hizmetler karşılığında elde edilen gelirlerden,
- b) Diğer faaliyetlerden elde edilen gelirlerden,

oluşur.

Giderler

MADDE 7- (1) Döner sermaye giderleri;

- a) Döner sermaye faaliyetlerine ait her türlü hizmet, mal, malzeme ve demirbaş alım giderlerinden,
 - b) Döner sermaye hizmetlerinde kullanılan bina, araç ve gereçlerin akaryakıt, aydınlatma, bakım ve onarım, kiralama, ısıtma gibi giderlerinden,
 - c) Döner sermaye faaliyetlerine ilişkin araştırma-geliştirme, eğitim ve sosyal faaliyet giderleri, haberleşme, ilan, kırtasiye, tanıtım, tasarım, ulaşım ve yayın giderlerinden,
 - ç) Döner sermaye hizmetlerinde çalıştırılan işçilerin ücretleri ve toplu sözleşmelerle tanınan özlük hakları ile ilgili giderlerden,
 - d) Döner sermaye faaliyetlerinde görev alan personele 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu gereğince ödenecek yolluklardan,
 - e) Döner sermaye faaliyetlerine ait diğer giderlerden,
- oluşur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Malî İşlemler

Hesap dönemi

MADDE 8- (1) Bakanlıkça aksi kararlaştırılmadıkça hesap dönemi malî yıldır.

Bütçenin hazırlanması

MADDE 9- (1) Bütçe, belirli bir dönemdeki gelir ve gider tahminleri ile bunların uygulanmasına ilişkin hususları gösteren ve usulüne uygun olarak yürürlüğe konulan belgedir.

(2) Bütçe; metin kısmı ile ekli cetvellerden oluşur.

(3) Bütçeler, yılı içinde yapılacak giderler ile gelirlerden oluşur.

(4) Bütçenin hazırlanması ve uygulanmasında aşağıdaki ilkelere uyulur:

- a) Bütçeyle verilen harcama yetkisi, mevzuatla düzenlenen görev ve hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla kullanılır.
- b) Bütçeler, izleyen iki yılın bütçe tahminleriyle birlikte hazırlanır ve değerlendirilir.
- c) Bütçe, malî işlemlerin kapsamlı ve saydam bir şekilde görünmesini sağlar.
- ç) Tüm gelir ve giderler gayri safi olarak bütçelerde gösterilir.
- d) Belirli gelirlerin belirli giderlere tahsis edilmemesi esastır.
- e) Bütçelerde giderlerin gelirleri aşmaması esastır.
- f) Bütçeler, ait olduğu yıl başlamadan önce üst yönetici tarafından onaylanmadıkça uygulanamaz.
- g) Bütçe gelir ve gider tahminleri ile uygulama sonuçlarının raporlanmasında açıklık, doğruluk ve malî saydamlık esas alınır.
- ğ) Tüm gelir ve giderler bütçede gösterilir.
- h) Döner sermaye faaliyetleri, bütçeye konulacak ödeneklerle, mevzuatla belirlenmiş yöntem, ilke ve amaçlara uygun olarak gerçekleştirilir.

Bütçenin onaylanması, ödenek aktarma ve ekleme

MADDE 10- (1) Üst yönetici tarafından onaylanarak kesinleşen bütçeler, en geç Aralık ayının sonuna kadar uygulanmak üzere hizmet birimlerine gönderilir. Bütçelerin bir örneği de muhasebe yetkilisine verilir.

(2) Bütçe sınıflandırmasının bütün düzeyleri arasında aktarma yapmaya üst yönetici yetkilidir. Bu yetkisini hiyerarşik olarak bir alt kademedeki yöneticilere devredebilir.

Ek bütçe

MADDE 11- (1) Bütçede öngörülen ödeneklerin yetersiz kalması veya iş programında öngörülme-yen işlerin yapılmasının gerektiği hâllerde, süre şartları hariç olmak üzere ek bütçe yapılabilir. Ek bütçe taleplerinde kaynağın gösterilmesi zorunludur.

Taşınır işlemleri

MADDE 12- (1) Döner sermaye hesabınca edinilen taşınırın kayıtlara alınmasında, verilmesinde ve izlenmesinde, 28/12/2006 tarihli ve 2006/11545 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Taşınır Mal Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

(2) Taşınırın muhasebe hesap planında yer alan ilgili stok ve maddi duran varlık hesaplarına kaydının sağlanması için, taşınır işlemlerini yürütmekle görevli birimler tarafından düzenlenen belgelerin bir nüshası bütçe birimine gönderilir.

Alım ve satım işlerinde uygulanacak hükümler

MADDE 13- (1) Mal ve hizmet alımı ile yapım işleri, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ile 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu, satış işleri ise 15/6/1984 tarihli ve 84/8213 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Döner Sermayeli Kuruluşlar İhale Yönetmeliği hükümlerine göre yapılır.

Alacakların tahsili

MADDE 14- (1) Alacakların tahsilinde ilgili mevzuatında belirtilen hükümler saklı kalmak şartıyla, 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu hükümlerine göre işlem yapılır.

Hazine malı haline gelen kıymetli madenlerin ekonomiye kazandırılması

MADDE 15- (1) Darphane ve Damga Matbaası Saymanlık Müdürlüğü'nün hesaplarında kayıtlı bulunan kıymetli maden, kıymetli taş ve kıymetli ürünler, Genel Müdürlüğün talebi üzerine Darphane ve Damga Matbaası Saymanlık Müdürlüğü tarafından oluşturulacak komisyon marifetiyle Genel Müdürlüğe saflaştırmak, dönüştürmek ve satmak üzere teslim edilir. Miktar ve ayarı belirlenemeyen ürünler için ergitme, saflaştırma ve dönüştürme işleminin yapılacağı durumlarda, ürünlerin miktar ve ayarı belirleninceye kadar Darphane ve Damga Matbaası Saymanlığı'ndan bir görevli bu sürece gözlemci olarak katılır.

(2) Saflaştırma ve dönüştürme işlemleri Genel Müdürlük tarafından yapılır veya yaptırılır. Satışa hazır hale gelen ürünler çeşitlerine göre teklif toplama veya müzayede yoluyla satılabilir.

(3) Ürünler satıldıktan sonra satış fiyatından ergitme, saflaştırma ve dönüştürme işlemleri için yapılan masraflar düşüldükten sonra geri kalan tutar 7 gün içerisinde genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere Darphane ve Damga Matbaası Saymanlık Müdürlüğü hesabına yatırılır. Söz konusu masraflara ilişkin harcama belgeleri ve hesaplama tablosunun bağlı olduğu muhasebe işlem fişinin bir örneği de aynı süre içinde Darphane ve Damga Matbaası Saymanlık Müdürlüğü'ne gönderilir. Genel Müdürlük ürünlere ihtiyaç duyarsa, işlemde bir önceki gün Borsa İstanbul Anonim Şirketi Kıymetli Madenler Piyasasında seans zamanlarında oluşacak fiyat birimleri ve döviz kuru kullanılması gerektiği durumlarda ise Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'na bir önceki iş günü için ilan edilen döviz satış kuru baz alınarak bulunacak rakamdan ergitme, saflaştırma ve dönüştürme işlemleri için yapılan masraflar düşüldükten sonra geri kalan tutara doğrudan ürünleri satın alabilir. Satın alınan ürün bedeli 7 gün içerisinde genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere Darphane ve Damga Matbaası Saymanlık Müdürlüğü'nün hesabına yatırılır.

(4) Satışa hazır hale getirilen kıymetli ürünler 6 ay içinde satılır. Satılamayan veya herhangi bir sebeple elde kalan kıymetli ürünler dönüştürülmüş veya saflaştırılmış haliyle teknik komisyon marifetiyle Darphane ve Damga Matbaası Saymanlık Müdürlüğü'ne geri verilir.

(5) Genel Müdürlük, Bakanlığın ilgili birimlerinin görüşünü alarak, bu işlemlerle ilgili uygulama esaslarını belirlemeye ve oluşacak tereddütleri gidermeye yetkilidir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Ürün ve hizmetlerin bedel tespiti

MADDE 16- (1) Genel Müdürlük döner sermayesinin işletilmesi suretiyle üretilen mal ve hizmetlerin birim fiyatları, maliyet unsurları dikkate alınarak Genel Müdürün yetkilendirdiği hizmet birimi tarafından tespit edilir, Genel Müdür tarafından onaylanarak yürürlüğe girer.

(2) Genel Müdürlük, kasasında bulunan kıymetli madenlerini külçe olarak ya da ürün haline getirerek satabilir. Satış işlemi doğrudan kişi veya kurumlara olabileceği gibi borsa kanalı ile de yapılabilir. Satış fiyatı, Borsa İstanbul Anonim Şirketi ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'na ilan edilen kıymetli maden fiyatları ve döviz kuru esas alınarak Genel Müdür tarafından belirlenir.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 17- (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde, 1/5/2007 tarihli ve 26509 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ve ilgili diğer mevzuat hükümleri uygulanır.

Yetki

MADDE 18- (1) Bu Yönetmeliğin uygulanması için gerekli her türlü tedbiri almaya Genel Müdür yetkilidir.

Yürürlük

MADDE 19- (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 20- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Hazine ve Maliye Bakanı yürütür.